

FOGPÓTLÁSTAN SZAKVIZSGA MEGSZERZÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI

1. A képzés célja:

A képzés célja olyan fogszakorvosok képzése, akik a fogorvosi KKK-ban meghatározott alapvető fogpótlástani ellátásokon túl képesek a hiányos vagy károsodott fogazat rehabilitációjának korszerű, magas fokú elvégzésére, beleértve az állkapocs ízületi és egyéb speciális betegségekben szenvedőket, vagy kiskorúakat és időseket, valamint akik a szakvizsga megszerzése után az egyéb feltételek teljesítése mellett képesek fogorvosok gyakorlati képzésében részt venni, felkészítve őket a fogpótlástan szakvizsgára.

2. A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és feltétel:

Fogorvosi diploma

3. Képzés időtartama:

36 hónap (26 hónap törzsképzési idő, 10 hónap szakgyakorlati idő)

4. A képzés személyi és tárgyi feltételei:

A Konzerváló Fogászat és fogpótlástan képzésére akkreditált, vagy akkreditálható rendelő alkalmas Fogpótlástan szakképesítésre történő akkreditációra, amennyiben a rendelő üzemeltetője/tutor Nyilatkozatban vállalja, hogy a Fogpótlástan szakképesítés megszerzéséhez szükséges szakmai és tárgyi feltételeket a szakorvosjelölt gyakorlati képzése során biztosítja, és a Jelölt vizsgára történő felkészülését elősegíti, a szükséges feltételeket a rendelkezésére bocsátja.

2018. szeptember 1-től kezdődően 4 évig érvényesek azok a rendelőakkreditációk, amelyeket a képzőhelyek most kérelmeznek az új szakirányokra, és a tutorok Konzerváló fogászat és fogpótlástan szakvizsgával rendelkeznek. Azok, akik a rendelő 4 éves akkreditációjának letelte után is tutorok kívánnak maradni, ebben a 4 évben szerezhetik meg az új szakvizsgákat. 2022. augusztus 31. után már csak Fogpótlástan vagy Endodontia szakvizsgával rendelkező szakorvos lehet tutor, amennyiben a már meglévő Konzerváló fogászat és fogpótlástan szakképesítéssel is legalább 3 éve rendelkezik. Addig a Konzerváló Fogászat és Fogpótlástan szakvizsga és a fent megjelölt tartalmú aláírt Nyilatkozat megléte az irányadó.

Fogpótlástan szakvizsgához a fogászati rendelő minimum feltételeinek biztosításán túl az alábbiakat kell tárgyi feltételként biztosítani:

- Arcív, egyéni értékű artikulátor
- 3D Master fogszínkulcs (Linearguide vagy Toothguide)
- A „beavatkozások listájában” szereplő tevékenységek elvégzéséhez szükséges szoftverek
- Speciális fényképezőgép vakuval szájfotó készítéséhez
- Lupe
- Rendelői homokfúvó (Al₂O₃)
- Gracey-szett
- Üvegszálas csap előfúró készlettel
- Implantológiai protetikai tálca
- Lenyomatkeverő gép
- 5500 K-s lámpa fogszín meghatározásához
- Szekcionált matrica szett
- Változtatható hőmérsékletű termosztát
- Tisztító hatású ultrahangos készülék

5. A képzés részletes tematikája: a 22/2012 (IX.14.) EMMI rendelet alapján

Képzési idő: 36 hónap

Képzési program: 26 hónap törzsképzési program, ebben:

- sürgősségi ismeretek
- 6 hó egyetemi fogpótlástani osztályos gyakorlat

10 hónap fogpótlástan akkreditált képzőhelyen

6. A szakvizsgára bocsátáshoz szükséges, a képzés során elvégzendő beavatkozások listája:

1. pillérfogak preparációja fém-kerámia és/vagy fémentes kerámia hídhoz, precíziós-szituációs lenyomatvétel és ideiglenes híd készítése
2. kombinált fogpótlás készítése finommechanikai rögzítőeszközzel
3. teleszkóp elhorgonyzású fogpótlás készítése
4. arcív felhelyezése, egyéni értékű artikulátor programozása
5. CAD/CAM teljes kontúr korona tervezése szék melletti vagy laboratóriumi rendszerrel (digitális lenyomat, tervezés)
6. tanulmányi minta értékelése részlegesen fogatlan páciensről, a részleges kivehető pótlás tervezése (kapcsok, összekötő rész, stb.), behelyezési irány meghatározása paralellométerrel
7. Egyéni kanál funkciós kanállá alakítása, funkciós lenyomat készítése fogatlan páciensről
8. centrális reláció vertikális és horizontális dimenziójának meghatározása, nyílhegyregisztráció
9. nyitott kanalas lenyomatvétel implantációs fogpótláshoz
10. implantátummal megtámasztott/elhorgonyzott kivehető fogpótlás átadása (retenciós ház direkt rögzítése fogsorban)
11. Implantációs fogpótlás gondozása és fenntartó terápiája, átmenőcsavaros rögzítésű pótlás eltávolítása és ismételt rögzítése
12. TMD betegevizsgálat, diagnózis, kezelési terv készítése
13. harapásemelő sín ellenőrzése, okklúziós vizsgálat és korrekció/kiépítés
14. A szerzett mélyharapás terápiájának kivitelezése (sinterápiával, direkt felépítéssel)
15. gyári (üvegrostos) gyökércsap behelyezése és műcsont felépítése kofferdám izolálásban, precíziós-szituációs lenyomatvétel
16. kavitás előkészítés inlay, onlay vagy overlay készítéséhez, precíziós lenyomat
17. frontfog előkészítés héj készítéséhez, héj végleges rögzítése kofferdám izolálásban magas esztétikájú fogpótlás tervezése, kivitelezése wax-up, mock-up alapján
18. 18. direkt „mosolytervezés” wax-up, mock-up felhasználásával (kompozit vagy egyéb polimer)
19. fotódokumentáció készítése (intraoralis és extraoralis felvételek készítése), fogszín meghatározás- szín információ laboratóriumnak küldése (rajz, leírás)
20. CBCT felvétel értékelése, enossealis implantáum behelyezésének tervezése

A vizsga gyakorlati része tesztvizsga kitöltésével kezdődik, melynek elégtelen teljesítése esetén a vizsga nem folytatható. A fent megjelölt beavatkozások közül hármat (1. arcív felhelyezése, egyéni értékű artikulátor programozás, 2. gyári (üvegrostos) gyökércsap behelyezése és műcsont felépítése kofferdám izolálásban, precíziós-szituációs lenyomatvétel, 3. nyitott kanalas lenyomatvétel implantációs fogpótláshoz) a Jelöltnek a szakvizsga gyakorlati részén ténylegesen be kell mutatnia. A fennmaradó 17 beavatkozásból hármat a Bizottság elnöke a gyakorlati vizsga során, a Jelölt által pendrive-on hozott dokumentált estek közül fog kiválasztani, melyet a Jelöltnek a vizsga elméleti részére kell magával hoznia, ahol az esetek ismertetésén túl elméleti kérdésekre is válaszolnia kell.

A szakvizsga elméleti részére hozandó három eset kiváltható azzal, ha a Jelölt az egyik esetet feldolgozva benyújtja közlésre a Fogorvosi Szemlébe, és azt a Bíráló a közleményeknél szokásos bírálati folyamat után közlésre alkalmasnak találja, és azt a folyóirat közlésre elfogadja. Az így benyújtott cikk kiválthatja az elméleti részen történő esetbemutatást, de ez a kedvezmény nem vonatkozik a gyakorlati részen, élőben történő három indikátor beavatkozás elvégzésére.

7. A szakvizsga birtokában megszerezhető kompetenciák, végezhető tevékenységek:

A fogpótlástan szakorvosa ismeri:

A foghiányos állapot ellátáshoz szükséges speciális vizsgáló és diagnosztikus eljárások és módszerek lényegét, szintetizálni tudja kórtörténetből és a diagnosztikai eljárásokból kapott információkat, ami alapján helyes diagnózist állapít meg és helyes kezelési tervet készít • a foghiányos állapotok epidemiológiáját • a fogpótlásokhoz szükséges bioanyagokat, helyes alkalmazásuk feltételeit, módszereit • a cad/cam rendszerek működését • a fogászatban alkalmazható digitális eszközöket és eljárásokat • az állkapocsízület megbetegedéseit, azok diagnosztikai módszereit, kezelését • a magas esztétikájú fogpótlás tervezéséhez szükséges mosolytervezés elméletet • a fogszín

meghatározásának és reprodukciójának szintani alapjait • az implantációs fogpótlások készítésének elméleti hátterét, beleértve a vizsgálat, diagnosztikai módszerek, a tervekészítéshez és a kivitelezéshez szükséges eljárásokat • a speciális ellátást igénylők körét, és ellátásuk módszereit • a kommunikáció módszereit a beteg, munkatársak, fogtechnikusok, hatóságok felé • a bizonyítékokon alapuló fogpótlás elveit • maxillo-faciális protetika elméleti hátterét • a rehabilitációs protetika lehetőségeit, eszköztárát • az enosszeális implantátumok alkalmazásának biológiai hátterét • az enosszeális implantátumokra készülő propetikai munkák elkészítésének lépéseit, a tervezés szempontjait • a periimplantitis kezelési lehetőségeit • a fogpótlástan parodontológiai vonatkozásait • a speciális parodontális protetikai irányelvekkel és a parodontális beteg protetikai rehabilitációjának szempontjaival • a gyermekkori fogpótlások lehetőségeit

A fogpótlástan szakorvosa képes:

A klinikai problémákra átfogó megoldásokat készíteni - tervezni és kivitelezni - a holisztikus szemléletnek megfelelően • a tudományos és ismeretterjesztő közlemények, kiadványok kritikus elemzésére • a fogpótlástanban használt régi és új módszerek és anyagok kritikai értékelésére, felmérve azok előnyeit és hátrányait • annak megállapítására, hogy fogászati és fogpótlástani szempontból a vizsgált személy állapota megfelelő-e az egészség kritériumainak, feltárható-e az egészségre ártalmas magatartás és életmód, ha fellelhető kóros eltérés, melyek ezek fő jellemzői • döntéshozatalra a fogorvosi és fogpótlástani beavatkozásról, továbbá a szakorvoshoz, fogszakorvoshoz történő utalásról vagy egyéb intézkedésről • a sztomatológiai és fogpótlástani prevenció módszereinek alkalmazására az alapellátásban és a lakosság egészségnevelésében • a sérült vagy hiányos fogak, fogazat vagy teljesen fogatlan állcsontok kezelésére konzervatív és implantációs fogpótlástani módszerekkel a fogazat és a rágókészülék formai, funkcionális és esztétikai helyreállítása érdekében minden életkorban és speciális ellátást igénylő vagy rizikócsoporthoz tartozó betegek esetében is • a fogtechnikai munka irányítására és ellenőrzésére, valamint a kész fogművek elbírálására • értékelni a fogtechnikai laboratóriumban készült gyógyászati segédeszközök minőségét, megfelelőségét és azokat megfelelő módon átadni a betegnek • a fogpótlást is igénylő beteg ellátásának koordinálására, ha más szakterület bevonása is szükséges • felismerni a rágókészülék (fogazat, rágóizmok, állcsontok - maxillofaciális régió) fejlődési rendellenességeit, funkcionális hiányosságait és az ilyen beteget kezelésben részesíteni vagy más szakorvoshoz irányítani minden életkorban • egyszerű rehabilitációs protetikai eseteket ellátni • a kopott fogazat és a süllyedt harapási magasság helyreállítására protetikai módszerekkel.

A fogpótlástan szakorvosa attitűdje:

Folyamatosan továbbfejleszti gyakorlati és elméleti tudását

A fogpótlástan szakorvosa autonómiája és felelőssége:

Alkalmas arra, hogy a fogpótlástan területén speciális ellátó tevékenységet folytasson teljes önállósággal, teljes kompetenciával és felelősséggel.

8. A gyakorlati képzőhelyek követelményeinek meghatározása

A szakképzési blokkok akkreditált képzőhelyen teljesíthetők, melyeknek meg kell felelni a 4. pontban leírt személyi és tárgyi feltételeknek. A 24 hónap gyakorlatból 6 hónapot egyetemi fogpótlástani osztályon kell teljesíteni.

Debrecen, 2018. szeptember 30.

Dr. Hegedűs Csaba s.k.

egyetemi tanár, elnök

Magyar Fogorvosok Fogpótlástani Társasága